Avsnitt 2

Kypert

I det här avsnittet arbetar vi med kypert och tar upp ett par enkla sätt att rita och utveckla. Samtidigt går vi igenom fler av programmets funktioner.

Kypert är en av våra grundbindningar (övriga är tuskaft och satin). Det karakteristiska för en kypert är att alla inslag binder på samma sätt. Inslagen förskjuts en tråd för varje inslag, vanligtvis åt höger, som brukar betecknas som tygets rätsida. Tyget får en tydlig diagonal. Rapporten i en kypert består alltid av samma antal varp- och inslagstrådar och har rakt genomgående solvning och trampning. Bindningen anges av det skaftantal som används: 4 sk kypert, 6 sk kypert etc.

En kypert kan vara oliksidig eller liksidig. I en oliksidig kypert dominerar varpen på den ena sidan och inslaget på den andra. I en liksidig syns varpen och inslaget lika mycket på båda sidorna av tyget. Kypertbindningar med udda antal skaft är alltid oliksidiga. Bindningen kan ha en eller flera kypertlinjer. Man kan använda allt från 3 skaft och trampor upp till det antal man har tillgång till i vävstolen.

Här går vi igenom hur man kan använda programmets funktioner för att konstruera kypertbindningar. För att komma vidare med alla olika varianter och härledningar hänvisar jag till vårt häfte "Kypert med WeavePoint.".

Vi börjar med en kypert, solvad och trampad rakt igenom. Vi använder åtta skaft för att bättre se vad som händer i uppknytningen. Variationerna blir inte lika många med fyra skaft. Det ska vara samma antal skaft och trampor för att få en rätt tecknad kypert.

Använd färdiga inredningar

- 1. Arkiv | Nytt. Välj åtta skaft och åtta trampor, markera sänkning och markera WeavePoints standard färgpalett.
- 2. Utgå från Visa | Inredning.
- 3. Inredningar | Solvning | Rak.
- 4. Inredningar | Trampning | Rak.
- 5. Inredningar | Uppknytning | Kypert.

I dialogrutan skapas slumpmässiga uppknytningar. Här kan man ha mycket roligt och leka fram mängder med olika kypertmönster.

Det finns några val man kan göra:

- Balanserad kypert, varp och inslag syns lika mycket.
- Största längd på flottering.
- Riktning på diagonalen.

Klicka på Verkställ för att se resultatet. Varje gång man klickar på Verkställ genereras en ny uppknytning. När man fått fram en kypert som man är nöjd med, klickar man OK och sparar.

Rita en egen kypertuppknytning

Om man vill rita upp en speciell kypert går man till väga på följande sätt. Utgå från kyperten från förra övningen.

- 1. För att sudda hela uppknytningen: Redigera | Rensa | Uppknytning.
- 2. Rita in en rad kypert i översta raden i uppknytningen = skaft 1. Vilken rad i uppknytningen som motsvarar skaft 1 beror på de val man gjort i Inställningar.

 Verktyg|Uppknytning special...| Markera Rita en kypert från skaft 1.

Använd Granska för att se resultatet.

Med den här metoden – och med de traditionella skandinaviska valen med skaft 1 upp och trampa 1 till höger – får tyget en vänsterdiagonal. Av tradition vill man ofta istället ha en högerdiagonal.

Markera Vänd diagonal. Granska. Testa också de övriga valen.

Nu har vi en kypert att arbeta vidare på – eller använd någon sparad från första övningen.

- 1. Inredningar | Solvning | Spets. Inredningar | Trampning | Spets. Välj sedan:
- 2. Inredningar | Solvning | V-punkt. Inredningar | Trampning | V-punkt. Se skillnaden.
- 3. För att rita in en ny solvning behöver man inte först sudda, man ritar bara över. Rita en ny diagonal från varptråd 16.

	Т	Т		Т		Т	T	Т	Т				Т		1	Т	Т	Т	Γ							1			Т	1	Т		1			Т	Т	Т	1			7
-		+	+	+	+	+	+	+					+				+	+	+					+	+	+			+	+							+	+	+	H		ď
	7		+		+	+	+	t			+			\square				+	t					+	+			h		+								+	+			٦
																				Π			П										Г	Т						T		T
		Т																											Т									Т				Т
																																										Τ
		Γ						1	1			T		_					1				IΤ	T			Τ	T	ſ				1						1	ΙT	T	Ι

4. Välj markeraverktyget från verktygsfältet ¹² och markera varptråd 1-30. Läs av nere på statusraden hur många trådar som markeras.

Alternativ 1.

- 5. Redigera | Upprepa. Kontrollera att solvning är markerat och att delen som upprepas är 1-30. Fyll resten.
- 6. Verktyg|Tromp as Writ (trampas som solvat).

Alternativ 2.

 Med två Redigera | Ångra (Ctrl+Z) är vi tillbaka på steg 4. Markera varptråd 1-31. Redigera | Kopiera (Ctrl+C).

Klistra in special - Solvning	×
Färg 0	~
Kopior	🗌 Infoga
✓ Fyll resten	Spegla horisontellt
Antal kopior 1	☑ Spegla vertikalt
Förflytta: 0	
OK Granska	Avbryt Hjälp

- 8. Redigera | Klistra in special (Ctrl+W).
- 9. Markera Spegla vertikalt och Fyll resten.
- 10. Verktyg|Tromp as Writ.
- 11. Testa att lägga in en trampning som är rak eller i spets.
- 12. Välj andra uppknytningar av kypert.

På det här sättet kan man fortsätta att rita om, upprepa, klistra in på olika sätt. Mer om hur man använder Upprepa, Markera, Kopiera på olika sätt finns i handboken i kapitlet "Rita och bearbeta i Inredning", sidorna 1 - 5.

Använd Redigera | Modifiera

- 1. Fortsätt med din kypert på åtta skaft. Välj en solvning och trampning i spets.
 - Mönstret påverkas av var i bindningen spetsarna är.
- 2. Välj markeraverktyget (M-tangenten) och markera hela uppknytningen.
- 3. Redigera | Modifiera.
- 4. Klicka på pilarna och följ hur bindningen förändras.

Se mer om att leka med Modifiera http://www.m-e.se/artiklar/kypertlek.html

En liten extra övning

I dialogrutan Verktyg|Uppknytning special finns ett val: Rita en kypert från skaft 1 och trampa 1. Om man använder den funktionen och har valt olika antal skaft och trampor kan man få fram kypertvariationer som kan ge små trevliga mönster.

- 1. Arkiv | Nytt. Välj sex skaft och åtta trampor, markera sänkning och markera WeavePoints standard färgpalett.
- 2. Utgå från Visa | Inredning.
- 3. Inredningar | Solvning | Spets.
- 4. Inredningar | Trampning | Rak.
- 5. I uppknytningen, fyll i raderna som motsvarar skaft 1 och trampa 1 enligt bild.
- 6. Verktyg|Uppknytning special...|markera Rita en kypert från skaft 1 och trampa 1.

Gå nu vidare med andra antal skaft och trampor och vrid och vänd för att få fram fler varianter.

När man har lekt färdigt och fått fram ett antal olika mönster så gäller det att värdera om något resultat blev så bra att man vill väva det. Bäst är att göra utskrifter och lägga dem bredvid varandra och slänga de dåliga.